

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen** : 13 mei 2022**Datum GS-besluit** : 21 juni 2022**Vragen nr. 51**

Vragen van **mw. drs. G.H. van Geffen** (Liberaal Noord-Holland) over Beter Beslissen over Datacentra

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 13 mei 2022 door het lid van Provinciale Staten, **mw. drs. G.H. van Geffen** (Liberaal Noord-Holland), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op 14 april jl. publiceerde het Rathenau Instituut het rapport '*Beter beslissen over datacentra, de noodzaak van een breed publiek perspectief op de digitale infrastructuur*'. Statenlid Grethe van Geffen (Liberaal Noord-Holland) heeft hierover de volgende vragen.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Is GS bekend met deze publicatie van het Rathenau Instituut?

Antwoord 1:

Ja

Vraag 2:

Ziet GS aanleiding om in Noord-Holland met aanbevelingen uit de publicatie aan de slag te gaan en zo ja, met welke en waarom? En met welke aanbevelingen niet en waarom niet? Of ligt het initiatief hiervoor bij het Rijk?

Antwoord 2:

Het initiatief hiervoor ligt grotendeels bij het Rijk. In samenwerking met de andere provincies gecoördineerd door het IPO is een gezamenlijke [position paper datacenters](#) opgesteld waarin het Rijk wordt opgeroepen om te komen met een brede visie op de digitale infrastructuur en samen met provincies en netbeheerders afspraken te maken over netcapaciteit. Dit sluit aan bij de aanbevelingen in dit rapport. Daarnaast herkennen wij de in het rapport genoemde kennisonzekerheden die het publieke debat plagen (blz. 8). Het inzetten op kennisdeling is dan ook een van de pijlers van de Noord-Hollandse datacenterstrategie. Zo werken we op dit moment samen met de provincie Flevoland aan een rapport over datacenters dat alle feiten op een rij zet om zo een op feiten gebaseerde beslissingen te nemen.

Vraag 3:

Het rapport geeft aan: *‘De digitale infrastructuur is zo cruciaal geworden voor onze economische en sociale bedrijvigheid, dat ze kenmerken heeft van een nutsvoorziening: een essentiële voorziening van algemeen belang’ (...)* *‘Belangrijke publieke waarden voor het digitale domein zoals betrouwbaarheid, betaalbaarheid, veiligheid, ruimtelijke inpasbaarheid en duurzaamheid, dienen verhelderd en geoperationaliseerd te worden. Samenwerking tussen overheden, de IT-sector en andere stakeholders is hier van belang. Voor de afweging van waarden moet het politieke debat leidend zijn’* (p. 67).

Deelt u deze visie op de digitale infrastructuur en wat dit betekent voor belangenafwegingen? Zo nee, wat is dan volgens u de positionering van digitale infrastructuur in het provinciale beleid? Zo ja, welke consequenties heeft dat voor de doorontwikkeling van het provinciale beleid voor datacentra?

Antwoord 3:

Ja, wij delen deze visie. Daarom is er ook voor gekozen om een datacenterstrategie te ontwikkelen en deze af te stemmen met medeoverheden, de datacentersector en andere organisaties zoals Liander, Tennet en waterschappen. En is het formuleren van vestigingsvoorwaarden in samenwerking met de drie gemeenten waar nog nieuwe datacenters zich kunnen vestigen (Hollands Kroon, Amsterdam, Haarlemmermeer) een belangrijk onderdeel van de datacenterstrategie. Dit zijn onder andere vestigingsvoorwaarden op het gebied van ruimtelijke inpasbaarheid en duurzaamheid. Ook is in het eerder bij antwoord 2 genoemde position paper opgeroepen om te komen tot een brede visie op digitale infrastructuur.

Vraag 4:

Op p. 54 is te lezen: *‘Het Noord-Hollandse beleid gaat uit van de aanname dat de digitalisering van de economie een gegeven is, dat datacentra daarbij horen, en dat ze dus een plek moeten krijgen in de fysieke omgeving. De strategie is gericht op het faciliteren van groei – zij het met zo min mogelijk impact op de omgeving door goede landschappelijke inbedding, en met de ambitie om lokale datacentra tot Europees koploper te maken op het gebied van verduurzaming (Provincie Noord-Holland 2021). Daarbij worden geen uitspraken gedaan over de gewenste aard en omvang van de groei, of wat die precies moet faciliteren als onderdeel van een regionaal, landelijk of mondiaal digitaal ecosysteem’.*

- a. Bent u van mening dat bij de doorontwikkeling van het Noord-Hollandse beleid – conform de aanbevelingen van Rathenau - ook de gewenste aard en omvang van de groei, en wat die groei moet faciliteren, nader moet worden bepaald? Welke argumenten pleiten daar volgens u voor of tegen?
- b. Tot nu toe is in principe sprake geweest van autonome groei van data en datacentra waar vanuit een provincie amper invloed op uit te oefenen was. Rathenau spreekt van reactief beleid terwijl dit rapport ook laat zien dat het gaat om in hoog tempo voortrazende digitale ontwikkelingen. Acht u het mogelijk als provincie meer grip te krijgen, conform de aanbevelingen van Rathenau, dan tot nu toe in het datacenterbeleid is geformuleerd of houden we onze burgers en ondernemers dan een fata morgana voor? Wat ziet u als voor- en nadelen van meer grip?

Antwoord 4:

- a. De provincie mag ordenen op basis van ruimtelijke argumenten en landschappelijke inpassing, aan de omvang kunnen we eisen stellen en dat gebeurt ook in onze datacenterstrategie. Wat de groei van een bepaalde functie op een bedrijventerrein moet faciliteren is niet iets waar de provincie op stuurt, de focus van het provinciale economisch beleid is het vestigingsklimaat.
- b. Door onze datacenterstrategie houden we grip op de ruimte en locaties waar groei mogelijk is en onder welke voorwaarden de groei gefaciliteerd kan worden. Dat is wat ons betreft de grip die we kunnen uitoefenen op dit dossier.

Vraag 5:

Het rapport belicht uitgebreid dat burgers als stakeholder het minst betrokken zouden zijn bij besluitvorming rond (hyperscale)datacentra. Ook in Noord-Holland is hierover discussie gevoerd bij de vaststelling van het datacenterbeleid.

Dat de burger ook als gebruiker van data en ICT-gerelateerde diensten betrokken is, komt m.i. in het rapport amper ter sprake – mogelijk ook omdat door de vele soorten datacentra die het rapport beschrijft, het voor de burger ingewikkeld kan zijn een relatie te zien tussen persoonlijk gebruik en beleid. Wel wijst het rapport op de noodzaak van het stimuleren van data-efficiëntie onder gebruikers (p. 68). Is hier een rol weggelegd voor de overheid en zo ja, op welk niveau zou dat dan zijn?

Antwoord 5:

Voorlichting over datagebruik zou een rol kunnen zijn voor de overheid, echter is dit wat ons betreft een Rijkstaak zoals dit nu bijvoorbeeld ook wordt gedaan in campagnes om minder gas te verbruiken.

Vraag 6:

In het kader van de Green Deal wil de Europese Commissie aan circulariteit werken in het productiemodel, denk bv aan servers en opslagmedia (p. 67). Is dit een onderwerp voor het provinciale beleid voor circulaire economie, nu juist in Noord-Holland de grootste knooppunten van digitale infrastructuur liggen? Of gaat het te ver om je hier als provincie mee bezig te houden? Graag uw visie.

Antwoord 6:

Waar mogelijk proberen wij door middel van onze datacenterstrategie circulariteit te stimuleren. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het LEAP programma te ondersteunen dat onder meer een project voor het hergebruik van servers heeft. Daarnaast nemen wij in de uitwerking van de vestigingsvoorwaarden ook zoveel mogelijk circulaire principes mee zoals het ontwerpen van een multifunctioneel gebouw zodat een datacenter in de toekomst ook voor andere bestemmingen gebruikt kan worden. Overigens neemt de datasector hierin zelf ook stappen zet in de vorm van het Climate Neutral Data Centre Pact' waar circulariteit ook deel vanuit maak (<https://www.climateneutraldatacentre.net/self-regulatory-initiative/#circular-economy>).